

Grundläggande granskning av South Lapland Air- port AB

2025

Vilhelmina kommun

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning.....	2
1.1. Bakgrund.....	2
1.2. Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3. Avgränsning.....	2
1.4. Revisionskriterier.....	3
1.5. Genomförande.....	3
2. Granskningsresultat.....	4
2.1. Inledning.....	4
2.2. Styrning och uppföljning av verksamhet.....	4
2.3. Styrning och uppföljning av ekonomi.....	5
2.4. Intern kontroll.....	6
3. Sammanfattande bedömning.....	7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av *god revisionssed* all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Enligt *god revisionssed* ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i *god revisionssed i kommunal verksamhet*, samt risker som framkommit i lekmannarevisorerernas risk- och väsentlighetsanalys.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport där denne ska uttala sig om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt sätt, och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Följande revisionsfrågor ska besvaras i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt att den interna kontrollen i bolaget är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser South Lapland Airport AB och verksamhetsåret 2025. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- ▶ Aktiebolagslag 10 kap. 1 §, 3 § (2005:551)
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § (2017:725)
- ▶ Bolagsordning
- ▶ Ägardirektiv
- ▶ Reglemente för intern kontroll

1.4.1. Bolagsordning och ägardirektiv

Av bolagsordningen (KF 2020-10-26) framgår att bolaget ska driva flygplats i Vilhelmina kommun och därmed liknande verksamhet inklusive till flygplatsen och dess verksamhets stödjande åtgärder och funktioner. Ändamålet med bolagets verksamhet är att under af-färsmässiga former generera samhällsnytta genom att bland annat verka för tillgång till reguljära kommunikationer med flyg inom det nationella flygplatssystemet, men även att ut-göra nod i flygkommunikationer nationellt och internationellt. Bolaget ska i sin verksamhet säkerställa samhällets behov av basering för räddningsverksamhet, brandbekämpning, och för flygburen ambulansverksamhet.

Ägardirektiven (KF 2020-10-26) innehåller ett antal verksamhetsmål för bolaget att sträva efter. Ägardirektiven innehåller inga ekonomiska mål utan anger endast att fullmäktige fastställer ekonomiska mål för bolaget. Fullmäktige har dock inte ännu fastställt några sär-skilda ekonomiska mål för verksamhetsåret. Bolaget ska även enligt ägardirektivet tillämpa de reglementen och riktlinjer som fullmäktige fastställer.

1.4.2. Reglemente för intern kontroll

Enligt fullmäktiges reglemente för intern kontroll (KF 2023-10-09) ska nämnder/styrelser regelbundet genomföra en riskanalys och riskbedömning för sin verksamhet samt upprätta en internkontrollplan. Därutöver är styrelsen skyldig att löpande följa upp systemet för den interna kontrollen, samt rapportera resultatet av detta till kommunstyrelsen.

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (tex protokoll och tillhö-rande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, de-lårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

Vi använder oss av följande bedömningsskala för att besvara revisionsfrågorna och iaktta-gelserna i tabellerna:

Ja, i allt väsentligt.	Grön
Delvis, viss avvikelse.	Gul
Nej, väsentlig avvikelse.	Röd
Ej tillämbart.	Grå

2. Granskningsresultat

2.1. Inledning

I nedanstående avsnitt redogörs för granskningens iakttagelser. Vi har utifrån granskningens frågor delat upp dessa i tre avsnitt där våra iakttagelser per revisionsfråga sammanställs i tabeller. Granskningens resultat sammanställs i avsnitt tre där granskningens syfte och revisionsfrågor besvaras.

2.2. Styrning och uppföljning av verksamhet

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende bolagets verksamhetsstyrning och uppföljning. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågorna om styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av verksamheten.

Kontrollpunkter	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om verksamhetsmål	Ja	Styrelsen beslutade om en verksamhetsplan för åren 2025-2028 med mål för verksamheten vid sammanträdet 2025-06-11. Vi noterar att det är sent att besluta om en verksamhetsplan i juni för innevarande år.
Beslutat om nyckeltal för att mäta måluppfyllelsen	Delvis	Verksamhetsmålen är uppföljningsbara men saknar indikatorer för att mäta måluppfyllelsen.
Upprättat arbetsordning för styrelsen samt instruktioner för VD:s rapportering	Ja	Styrelsen beslutade om sin arbetsordning och VD:s instruktion vid sammanträdet 2025-06-11.
Följt upp verksamheten löpande under året	Delvis	Styrelsen har löpande följt upp verksamheten under styrelsens sammanträden via VD:s rapportering. Styrelsen har inte följt upp målen från verksamhetsplanen.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse	ET	Kan inte bedömas då styrelsen inte har följt upp verksamhetsmålen under året.
Följt upp verksamheten vid årets slut	Delvis	Styrelsen har översiktligt följt upp verksamheten i en årsredovisning och behandlat den vid sammanträdet 2026-02-27.
Når målen för verksamheten	ET	Styrelsen har inte följt upp och bedömt måluppfyllelse för mål från verksamhetsplanen.

2.3. Styrning och uppföljning av ekonomi

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende bolagets styrning och uppföljning av ekonomin. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av ekonomin.

Kontrollpunkter	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om budget och ekonomiska mål för året	Ja	Styrelsen beslutade om en budget för året vid sammanträdet 2024-12-13.
Följt upp ekonomin löpande under året	Ja	Styrelsen har löpande följt upp ekonomin vid varje sammanträde, samt i en delårsrapport per augusti och årsredovisning. Styrelsen behandlade delårsrapporten per augusti vid sammanträdet 2025-09-19. Per augusti prognostiserades ett underskott om 1,3 mnkr för helåret.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	Delvis	Styrelsen beslutade vid sammanträdet i januari (2025-01-09) att med anledning av det ekonomiska utfallet för 2024 att upprätta kontrollbalansräkning. Vid bolagsstämman i februari (2025-02-27) framlades kontrollbalansräkning samt revisorsyttrande, där det framgår att aktiekapitalet inte når upp till lagstadgad nivå jämfört med gällande bolagsordning. Stämman beslutade att verksamheten ska drivas vidare. Styrelsen beslutade även att uppdra till VD att upprätta en till kontrollbalansräkning, med inriktning att aktiekapitalet ska vara återställt, vid sammanträdet 2025-09-19. Vid sammanträdet 2025-10-24 beslutade styrelsen att föreslå bolagsstämman att verksamheten drivas vidare, då bolagets aktiekapital är återställt. Styrelsen har under sammanträdena diskuterat hur den ekonomiska rapporteringen bör struktureras för att lämna en tydlig och användbar information till styrelsen, kommunstyrelsen och fullmäktige.
Följt upp ekonomin i en årsredovisning	Ja	Styrelsen behandlade sin årsredovisning vid sammanträdet 2026-02-27.
Når målen för ekonomin (inkl. budget)	Nej	Bolaget redovisar ett negativt resultat efter finansiella poster om 2,8 mnkr.

	<p>I årsredovisningen framgår att bolagets ekonomi har varit fortsatt ansträngd under räkenskapsåret och intäkterna inte har räckt till för att säkerställa regleringen av bolagets fastställda aktiekapital. Under året har en kontrollbalansräkning genomförts och kommunen har tillskjutit kapital för att säkra bolagets fortbestånd. Ägaren har utställt en kapitaltäckningsgaranti.</p> <p>Något formellt beslut från ägaren om ytterligare kapitaltillskott eller utökad kapitaltäckningsgaranti har inte fastställts vid granskningstillfället. Enligt uppgift har styrelsen genomfört en framställan till fullmäktige om en förstärkt kapitaltäckningsgaranti samt om utökad kommunal borgen, för den upplåning som anses krävas för att genomföra nödvändiga åtgärder på landningsbanan.</p> <p>Dessa förhållanden tyder på att det finns väsentliga osäkerhetsfaktorer som kan leda till tvivel om företagets förmåga att fortsätta verksamheten.</p>
--	--

2.4. Intern kontroll

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende bolagets interna kontroll. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om styrelse och VD har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Kontrollpunkter	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	ET	Se nedan.
Beslutat om en internkontrollplan	Nej	Styrelsen har inte beslutat om en internkontrollplan utifrån identifierade risker avseende verksamhet och ekonomi. Enligt uppgift görs riskanalyser inom verksamheten kontinuerligt, men detta är inget som styrelsen fastställer eller följer upp.
Följt upp internkontrollplanen	ET	Se ovan.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	ET	Se ovan.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att styrelse och VD **delvis** har säkerställt att verksamheten skötts på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer att bolagets verksamhet **inte** har skötts från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att bolagets interna kontroll **inte** är tillräcklig.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfrågor	Bedömning	Kommentar
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av verksamheten? <i>(Baseras på avsnitt 2.2)</i>	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en verksamhetsplan för året, med mål för verksamheten. Bedömningen baseras även på att styrelsen löpande har följt upp verksamheten under året, dock har styrelsen inte följt upp och bedömt måluppfyllelse för mål från verksamhetsplanen.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av ekonomin? <i>(Baseras på avsnitt 2.3)</i>	Nej	Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en budget för året och följt upp ekonomin löpande samt i en delårsrapport per augusti och årsredovisning. Bolaget har behandlat en kontrollbalansräkning vid extra bolagsstämma samt diskuterat hur den ekonomiska rapporteringen bör struktureras för att lämna en tydlig och användbar information till styrelsen, kommunstyrelsen och fullmäktige. Bedömningen baseras även på bolaget redovisar ett negativt resultat om cirka -2,8 mnkr för året.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig intern kontroll? <i>(Baseras på avsnitt 2.4)</i>	Nej	Bedömningen baseras på att styrelsen inte har beslutat om en internkontrollplan utifrån identifierade risker avseende verksamhet och ekonomi.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi bolagsstyrelsen och VD att:

- ▶ Säkerställa att måluppfyllelsen av bolagets verksamhetsmål följs upp till styrelsen.
- ▶ Säkerställa ändamålsenliga åtgärder för en ekonomi i balans.
- ▶ Fastställa och följa upp en internkontrollplan i enlighet med fullmäktiges reglemente för intern kontroll.

Vilhelmina april 2026

Jonna Aimoson
Verksamhetsrevisor, EY

Christer Brubäcken
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY